Series

D

OCT-04226
Paper-II
SANSKRIT

Question Booklet Serial No. प्रश्नपत्रिका अनुक्रमांक

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ....

   (Name) ....

2. (Signature) ....

   (Name) ....

Seat No. | | | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. ....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

Time Allowed : 2 Hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **16** Number of Questions in this Booklet : **100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **100** objective type questions. **Each** question will carry **two** marks. **All** questions of Paper II will be **compulsory**.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. **Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.**
   (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. **Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes.** Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
   (iii) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (B) is the correct response.
   (A) ● (C) (D)
   Following wrong methods should not be used as they are not recognised by scanning machine in digitized assessment. Candidate using such method will be responsible for their loss.

WRONG METHODS
(A)(B✓)(C)(D) (A)(B✗)(C)(D) (A)(B▬)(C)(D) (A)(B)(C)(D)

5. Your responses to the items are to be indicated in the OMR Sheet given inside the Booklet only. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
12. There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परीक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या OMR उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत **100** बहुविकल्प प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनिटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात :
   (i) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. **स्टीकर सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्वीकारू नये.**
   (ii) पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. **पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/ प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी.** त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया नोंद घ्यावी.
   (iii) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (B) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) ● (C) (D)
   खालील चुकीच्या पद्धती वापरू नये, कारण डिजिटाइज्ड (Digitized) मूल्यांकनात स्कॅनिंग मशीन त्यांना ओळखत नाही. त्या पद्धती वापरून नुकसान झाल्यास त्यास विद्यार्थीच जबाबदार असतील.

चुकीची पद्धती
(A)(B✓)(C)(D) (A)(B✗)(C)(D) (A)(B▬)(C)(D) (A)(B)(C)(D)

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत**. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेवर नमूद केलेल्या ठिकाणाव्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

D

D

Sanskrit
Paper II
संस्कृत
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes] **[Maximum Marks : 200**

Note : This Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत **शंभर (100)** बहुविकल्प प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

1. मनुना क्रोधजानि कति व्यसनानि अभिहितानि ?

(A) पञ्च

(B) षट्

(C) सप्त

(D) अष्टौ

2. अमात्यानां शौचाशौचज्ञानार्थम्उपधासु कौटिल्येन का न निर्दिष्टा ?

(A) कामोपधा

(B) धर्मोपधा

(C) अर्थोपधा

(D) मोक्षोपधा

3. मन्त्रिपरिषदं द्वादश अमात्यान् कुर्वीत इति कस्य मान्यता ?

(A) बार्हस्पत्यानाम्

(B) मानवानाम्

(C) कौटिल्यस्य

(D) औशनसानाम्

4. द्रोणो व्रीहिः इत्यत्र 'प्रत्ययार्थे परिमाणे प्रकृत्यर्थोऽभेदेत संसर्गेण विशेषणम्' इति वचनं कस्य विषये अस्ति ?

(A) द्रोणप्रातिपदिकविषये

(B) द्रोण इत्यत्र प्रकृतिप्रत्यययोर्विषये

(C) व्रीहिप्रातिपदिकस्य विषये

(D) व्रीहिरित्यत्र प्रकृतिप्रत्यययोर्विषये

5. केशवान् इत्यत्र क: प्रत्यय: ?
   (A) वप्रत्यय:
   (B) इन्प्रत्यय:
   (C) मतुप्प्रत्यय:
   (D) वतुप्प्रत्यय:

6. अथर्ववेदीयकालसूक्तमुपलभ्यते
   (A) 19.51
   (B) 19.53
   (C) 19.67
   (D) 19.68

7. शुन:शेपस्य पितुर्नाम आसीत्
   (A) अजीगर्त:
   (B) शुन:पुच्छ:
   (C) रोहित:
   (D) हरिश्चन्द्र:

8. 'चरन् वै मधु विन्दति' – इति मन्त्र: प्राप्यते
   (A) ऐतरेयब्राह्मणे
   (B) शतपथब्राह्मणे
   (C) आर्षेयब्राह्मणे
   (D) ताण्ड्यमहाब्राह्मणे

9. ताण्ड्यमहाब्राह्मणे अध्याया: वर्तन्ते
   (A) विंशति:
   (B) द्वाविंशति:
   (C) चतुर्विंशति:
   (D) पञ्च विंशति:

10. ऋषि: वामदेव: ऋग्वेदस्य केन मण्डलेन सम्बद्ध: अस्ति ?
   (A) तृतीयमण्डलेन
   (B) चतुर्थमण्डलेन
   (C) पञ्चममण्डलेन
   (D) षष्ठमण्डलेन

11. वामनोक्ता: अर्थगुणा: कति ?
   (A) पञ्च
   (B) त्रय:
   (C) दश
   (D) अष्टौ

12. औचित्यसम्प्रदायप्रवर्तकग्रन्थ: क: ?
   (A) काव्यप्रकाश:
   (B) औचित्यविचारचर्चा
   (C) नाट्यशास्त्रम्
   (D) रसगङ्गाधर:

13. "तदन्तरे सा विरराज धेनुर्दिनक्षपामध्यगतेव सन्ध्या" इत्यत्र कोऽलङ्कारः कालिदासेन प्रयुक्तः ?

(A) रूपकम्

(B) उत्प्रेक्षा

(C) उपमा

(D) अनन्वयः

14. कैशिकीवृत्तिः कस्मिन् रसे भवति ?

(A) करुणे

(B) अद्भुते

(C) शृङ्गारे

(D) रौद्रे

15. "अतादृशि जुणीभूतव्यङ्ग्यं व्यङ्ग्ये तु मध्यमम्" – 'अतादृशि' इत्यत्र तादृक्त्वं नाम किम् ?

(A) वाच्यातिशायित्वम्

(B) व्यङ्ग्यातिशायित्वम्

(C) अव्यङ्ग्यम्

(D) अवाच्यत्वम्

16. अप्रत्यक्षोपलम्भस्य नार्थदृष्टिः प्रसिद्ध्यति इति कस्य उक्तिः ?

(A) दिङ्नागस्य

(B) धर्मकीर्तेः

(C) धर्मपालस्य

(D) मैत्रेयनायस्य

17. क्रमबोधकः इत्यत्र क्रम–पदेन किम् अभिधीयते ?

(A) विततिविशेषः

(B) अविततिविशेषः

(C) अपौर्वापर्यरूपः

(D) अन्तिमपर्यायरूपः

18. गमयति देवदत्तेन यज्ञदत्तं विष्णुमित्रः इत्यत्र प्रयोजककर्ता कः ?

(A) देवदत्तः

(B) यज्ञदत्तः

(C) विष्णुमित्रः

(D) गमयति इति पदम्

19. मेलनं कुरुत ।

a. भट्टोजीदीक्षितः	i. परिभाषेन्दुशेखरः
b. नागेशः	ii. काशिकावृत्तिः
c. भर्तृहरिः	iii. सिद्धान्तकौमुदी
d. जयादित्यः	iv. वाक्यपदीयम्

(A) a – iii, b – i, c – iv, d – ii

(B) a – iii, b – i, c – ii, d – iv

(C) a – iii, b – ii, c – i, d – iv

(D) a – i, b – iv, c – ii, d – iii

20. मूलतो विद्या इत्यर्थे वर्तमानो वेदशब्दः ऋगादिसंहिता अभिधत्ते इति ________ उदाहरणम् अस्ति । (रिक्तस्थानं पूरयत)

(A) अर्थसंकोचस्य

(B) अर्थविस्तारस्य

(C) अर्थभेदस्य

(D) अर्थसंक्रमणस्य

21. साहित्यदर्पणमते किं काव्यम् ?

(A) सगुणं वाक्यम्

(B) सालङ्कारं वाक्यम्

(C) रमणीयार्थप्रतिपादकं वाक्यम्

(D) रसात्मकं वाक्यम्

22. "केचित्तु कर्मणि कुशल इति इति रूढावुदाहरन्ति .... तदन्ये न मन्यन्ते" इत्यत्र तदन्ये इत्यनेन येषां मतं साहित्यदर्पणकृता उपस्थापितं तेषां मते "कर्मणि कुशलः" इत्यत्र कुशलपदार्थः कः ?

(A) मुख्यार्थः

(B) लक्ष्यार्थः

(C) व्यङ्ग्यार्थः

(D) तात्पर्यार्थः

23. 'सप्तभङ्गीन्यायः' केषां मतवादः ?

(A) बौद्धानाम्

(B) नव्यनैयायिकानाम्

(C) जैनानाम्

(D) वैयाकरणानाम्

24. चार्वाकदर्शनस्य उपलब्धः ग्रन्थः कः ?

(A) भामती

(B) युक्तिदीपिका

(C) शास्त्रदीपिका

(D) तत्वोपप्लवसिंहः

25. शमादिषट्कसम्पत्तेः कतमा उपरतिः ?

(A) चतुर्थी

(B) पञ्चमी

(C) तृतीया

(D) प्रथमा

26. अधोलिखितेषु का रचना रामायणाधारिता नास्ति ?

(A) महावीरचरितम्

(B) प्रतिमानाटकम्

(C) ऊरुभङ्गम्

(D) रघुवंशम्

27. चतुर्विंशतिसाहस्त्री इत्यनेन किं काव्यं प्रसिद्धम् ?

(A) महाभारतम्

(B) भागवतम्

(C) रघुवंशम्

(D) रामायणम्

28. ब्रह्मकाण्डानुसारं छन्दसां प्रथमम् अङ्गं किम् ?

(A) दर्शनम्

(B) साहित्यम्

(C) व्याकरणम्

(D) ज्योतिषम्

29. षड्विकारेषु कस्य अन्तमीव: नास्ति ।

(A) अस्ति

(B) जायते

(C) वर्धते

(D) विकसति

30. ''अहो ! विधातुरस्थाने रूपनिष्पादनप्रयत्न:'' इति वाक्यं कादम्बर्यां कामुद्दिश्य प्रयुक्तम् ?

(A) चण्डालकन्यकामुद्दिश्य

(B) नायिकामुद्दिश्य

(C) सेविकामुद्दिश्य

(D) वृद्धामुद्दिश्य

31. विहितानां कर्मणां विधिना परित्याग: किमुच्यते ?

(A) शम:

(B) तितिक्षा

(C) उपरति:

(D) समाधानम्

32. चित्तस्य देशबन्ध: ________ कथ्यते ।

(A) ध्यानम्

(B) योग:

(C) प्रत्याहार:

(D) धारणा

33. प्रमाणाधीना हि

(A) प्रमेयसिद्धि:

(B) पुरुषसिद्धि:

(C) अज्ञानसिद्धि:

(D) प्रकृतिसिद्धि:

34. अध्यासं पण्डिता: ________ कथयन्ति ।

(A) विद्याम्

(B) अविद्याम्

(C) भ्रमम्

(D) वस्तुस्वरूपावधारणम्

35. अहमास्पदं विज्ञानं नाम ________ उच्यते ।

(A) आलयविज्ञानम्

(B) क्षणिकविज्ञानम्

(C) मिथ्याज्ञानम्

(D) मनोविज्ञानम्

36. 'राम औ' इत्यस्यामवस्थायां क: सन्धिर्भवति ।
(A) वृद्धिसंधि:
(B) गुणसंधि:
(C) पूर्वसवर्णदीर्घ:
(D) यण्सन्धि:

37. 'रामाभ्याम्' इत्यत्र अतोऽङ्गस्य दीर्घ: केन सूत्रेण भवति ?
(A) सुपि च इत्यनेन
(B) पदान्तस्य इत्यनेन
(C) बहुवचने झल्येत् इत्यनेन
(D) अतो भिस् ऐस् इत्यनेन

38. सम्बुद्धौ हरे इति शब्दरूपे रकारोत्तरवर्ति-इकारस्य गुण: केन सूत्रेण भवति ?
(A) शेषोध्यसखि इत्यनेन
(B) जसि च इत्यनेन
(C) ह्रस्वस्य गुण: इत्यनेन
(D) घेर्ङिति इत्यनेन

39. अशोकस्य गिर्नार-शिलालेखस्य काल: अनुमीयते
(A) 200-500 ई.पू.
(B) 270-232 ई.पू.
(C) 300-175 ई.पू.
(D) 322-125 ई.पू.

40. तन्तुवायश्रेणिक: मन्दसौर-शिलालेख: केन रचित: ?
(A) बाणभट्टेन
(B) वत्सभट्टिना
(C) कल्हणेन
(D) राजशेखरेण

41. महाभाष्यकारेण ऋग्वेदस्य कति शाखा: स्वीकृता: ?
(A) नव
(B) पञ्चाशत्
(C) एकशतम्
(D) एकविंशति:

42. 'रसो वै स:' इति पङ्क्ति: कस्यामुपनिषदि वर्तते ?
(A) कठोपनिषदि
(B) तैत्तिरीयोपनिषदि
(C) ब्रहदारण्यकोपनिषदि
(D) केनोपनिषदि

43. कस्मिन् वैदिकच्छन्दसि चतुश्चत्वारिंशत्-संख्यकानि अक्षराणि सन्ति ?
(A) उष्णिक्
(B) बृहती
(C) त्रिष्टुप्
(D) जगती

44. 'यस्य विश्वे रथास:' – इति मन्त्रे 'रथास:' इत्यस्य लौकिकं रूपं भवति
(A) रथा:
(B) रथ्या:
(C) रथम्
(D) रथस्य

45. 'यस्य छायामृतं यस्य मृत्युः' – मन्त्रोऽयमुपलभ्यते
   (A) इन्द्रसूक्ते
   (B) हिरण्यगर्भसूक्ते
   (C) अग्निसूक्ते
   (D) नासदीयसूक्ते

46. तोरमाणस्य एरण–अभिलेखः कस्मिन् प्रान्ते वर्तते ?
   (A) कश्मीरे
   (B) उत्तरप्रदेशे
   (C) मध्यप्रदेशे
   (D) महाराष्ट्रे

47. ब्राह्मीलिपेः 'ज' इति वर्णविशेषः अस्ति
   (A) U
   (B) O
   (C) E
   (D) M

48. नाट्यशास्त्रीयविचाराः कस्मिन् पुराणे दृश्यते ?
   (A) अग्निपुराणे
   (B) भागवतपुराणे
   (C) कूर्मपुराणे
   (D) स्कन्दपुराणे

49. मत्स्यपुराणे वास्तुशास्त्रस्य कति उपदेष्टारः वर्णिताः ?
   (A) एकादश
   (B) अष्टादश
   (C) विंशतिः
   (D) पञ्चविंशतिः

50. श्रीमद्भागवते कति स्कन्धाः सन्ति ।
   (A) दश
   (B) द्वादश
   (C) चतुर्दश
   (D) अष्टौ

51. मनुमते ऋग्वेदः सम्प्राप्तः
   (A) अग्नेः
   (B) वायोः
   (C) आदित्यात्
   (D) सोमात्

52. केशान्तसंस्कारस्य क्षत्रियार्थम् उक्तः कालः
   (A) द्वादशे वर्षे
   (B) षोडशे वर्षे
   (C) द्वाविंशे वर्षे
   (D) चतुर्विंशे वर्षे

53. कौटिल्येन गूढपुरुषेषु को न निर्दिष्टः ?

(A) कार्मिकः

(B) कापटिकः

(C) तापसः

(D) रसदः

54. समयाचारिकम् अर्थशास्त्रे कुत्रोपदिष्टम् ?

(A) धर्मस्थीये

(B) कण्टकशोधने

(C) योगवृत्ते

(D) अध्यक्षप्रचारे

55. श्रुतार्थस्योत्तरं कुत्र लेख्यम् ?

(A) नृपसन्निधौ

(B) पूर्ववेदकसन्निधौ

(C) सभासदसन्निधौ

(D) ब्राह्मणसन्निधौ

56. क्षात्रवेदः इति अथर्ववेदः केषां कारणात् अभिधीयते ?

(A) भैषज्यसूक्तानाम्

(B) स्त्रीकर्मसूक्तानाम्

(C) राजकर्मसूक्तानाम्

(D) शान्तिकर्मसूक्तानाम्

57. 'स्वाध्यायमधीयतैकामप्यृचं यजुः साम वा तद्' इत्यनेन कः अभिधीयते ?

(A) भूतयज्ञः

(B) ब्रह्मयज्ञः

(C) नृयज्ञः

(D) पितृयज्ञः

58. चित्–निपातस्य यास्कोक्तं कर्म ________ न भवति ।

(A) पूजायाम्

(B) उपमार्थे

(C) समुच्चयार्थे

(D) अवकुत्सने

59. वीर–शब्दस्य एतद् निर्वचनं यास्ककृतं नास्ति

(A) वीरस्य पुत्रः

(B) वीरयति अमित्रान्

(C) वेतेः वा स्यात्

(D) वीरयतेः वा

60. समानाक्षरेभ्यः उत्तराणि चत्वारि कानि ?

(A) व्यञ्जनानि

(B) सन्ध्यक्षराणि

(C) स्पर्शाः

(D) अघोषाः

61. चौरपञ्चाशिकायाः रचयिता कः ?
(A) कल्हणः
(B) श्रीकृष्णभट्टः
(C) बिल्हणः
(D) शिल्हणः

62. "गर्भेश्वरत्वमभिनवयौवनत्वमप्रतिमरूपत्वममानुष-शक्तित्वञ्चेति महतीयं खल्वनर्थपरम्परा" कस्येदं वाक्यम् ?
(A) चन्द्रापीडस्य
(B) तारापीडस्य
(C) शुकनासस्य
(D) शूद्रकस्य

63. अवन्तिसुन्दरीकथायाः रचयिता कः ?
(A) बाणभट्टः
(B) दण्डी
(C) श्रीहर्षः
(D) सुबन्धुः

64. "प्रज्ञाभारती" इत्युपाधिना कविरयं सम्मानितः
(A) श्री. भा. वर्णेकरः
(B) वसंतः त्र्यंबक शेवडे
(C) अम्बिकादत्तव्यासः
(D) माघः

65. "प्रतीयमानं पुनरन्यदेव वस्त्वस्ति वाणीषु महाकवीनाम्"– इत्यत्र प्रतीयमानं वस्तु किम् ?
(A) भ्रमोपस्थापितोऽर्थः
(B) प्रमोपस्थापितोऽर्थः
(C) लताणोपस्थापितोऽर्थः
(D) भञ्जनोपस्थापितोऽर्थः

66. स्वराणां ________ कालतो भेदाः सन्ति । (रिक्तस्थानं पूरयत)
(A) उदात्तानुदात्तस्वरिताः
(B) ह्रस्वदीर्घप्लुताः
(C) अनुनासिकाननुनासिकनिरनुनासिकाः
(D) उच्चनीचमध्यमाः

67. अकालकमिति कस्य व्याकरणस्य संज्ञान्तरम् ?
(A) आपिशलेः
(B) जैनेन्द्रस्य
(C) शाकटायनस्य
(D) पाणिनेः

68. अधोनिर्दिष्टविधानानां सत्यासत्यत्वं चिनुत ।
a. सिन्धी इति बाल्टिकवर्गीया भाषा नास्ति ।
b. ऋकारः स्वरः भवति ।
c. पतञ्जलिः कात्यायनात् परवर्ती नास्ति ।
d. काशिकावृत्तिः महाभाष्यस्य वृत्तिः अस्ति ।

	a	b	c	d
(A)	सत्यम्	असत्यम्	सत्यम्	सत्यम्
(B)	सत्यम्	सत्यम्	असत्यम्	असत्यम्
(C)	असत्यम्	सत्यम्	सत्यम्	सत्यम्
(D)	असत्यम्	सत्यम्	असत्यम्	असत्यम्

69. ________ शब्दरचनायां प्रकृतिप्रत्ययविभागः न विद्यते । (रिक्तस्थानं पूरयत)

(A) नवभारतीयभाषासु

(B) योगात्मकभाषासु

(C) मध्यभारतीयभाषासु

(D) अयोगात्मकभाषासु

70. ग्रीमध्वनिनियमानुसारं संस्कृतभाषायाः तकारस्य (t) आङ्गलभाषायां परिवर्तनं किं स्यात् ?

(A) दकारः (d)

(B) थकारः (th)

(C) धकारः (dh)

(D) पकारः (p)

71. योगसूत्रानुसारं 'तस्य वाचकः' कः ?

(A) प्रणवः

(B) सम्प्रज्ञातः

(C) असम्प्रज्ञातः

(D) समाधिः

72. 'मनो नाम सङ्कल्पविकल्पात्मिकान्तःकरणवृत्तिः' केन उक्तमासीत् ?

(A) रामानुजेन

(B) माध्वेन

(C) वल्लभाचार्येण

(D) शङ्कराचार्येण

73. दिङ्नागस्य कृतिः का ?

(A) लक्षणमाला

(B) विधिविवेकः

(C) प्रमाणसमुच्चयम्

(D) तत्त्ववैशारदो

74. आस्त्रवनिरोधः ________ उच्यते ।

(A) गुप्तिः

(B) निर्जरा

(C) संवरः

(D) समितिः

75. ज्ञानेन हि प्रमाणेन अवगन्तुम् इष्टं च किं भवति ?

(A) ब्रह्म

(B) जगत्

(C) जीवः

(D) प्रकृतिः

76. 'ब्रह्मणः इति ब्राह्मणम्' अत्र ब्रह्मन् इति भवति

(A) ऋत्विक्

(B) वैदिकमन्त्रः

(C) परब्रह्म

(D) आत्मा

77. विवदमानौ वाङ्मनसी कं प्रति अगच्छताम् ?

(A) इन्द्रं प्रति

(B) विष्णुं प्रति

(C) ब्रह्माणं प्रति

(D) प्रजापतिं प्रति

78. अधोनिर्दिष्टेषु समीचीनं युग्मपर्यायं विचिनुत ।

a. निगमनात् निघण्टवः	p. औदुम्बरायणः
b. इन्द्रियनित्यं वचनम्	q. वार्ष्यायणिः
c. षड्भावविकाराः भवन्ति	r. गार्ग्यः
d. उच्चावचाः पदार्थाः भवन्ति	s. औपमन्यवः

(A) a – s, b – p, c – q, d – r

(B) a – r, b – q, c – s, d – p

(C) a – p, b – r, c – q, d – s

(D) a – q, b – s, c – r, d – p

79. दशोपनिषत्सु अधोलिखितासु का नास्ति ?

(A) ईशावास्योपनिषद्

(B) कठोपनिषद्

(C) माण्डूक्योपनिषद्

(D) नृसिंहतापनीयोपनिषद्

80. अथर्ववेदस्य के द्वे शाखे उपलब्धे ?

(A) तौद–मौद–शाखे

(B) जाजल–चारण–शाखे

(C) शाकल–बाष्कल–शाखे

(D) शौनक–पैप्पलाद–शाखे

81. 'सन्निहितसाधनादधिकस्यानुपादित्सा' इत्यनेन योगाङ्गनियमेषु किं बुध्यते ?

(A) ईश्वरप्रणिधानम्

(B) सन्तोषः

(C) शौचम्

(D) तपः

82. 'लोकायतदर्शनम्' कस्य अपरं नामधेयम् ?

(A) बौद्धदर्शनस्य

(B) न्यायदर्शनस्य

(C) मीमांसादर्शनस्य

(D) चार्वाकदर्शनस्य

83. ब्रह्मकाण्डानुसारं शब्दार्थसम्बन्धाः कीदृशाः ?

(A) नित्याः

(B) अनित्याः

(C) नित्यानित्याः

(D) खण्डिताः

84. अद्वैतसिद्धिः इत्यस्य कर्ता कः ?

(A) शङ्कराचार्यः

(B) मधुसूदनसरस्वती

(C) रामानुजः

(D) कौटिल्यः

85. 'अजनिष्ट' एतास्मिन् रूपे क: लकार: ?

(A) लोट्

(B) लिङ्

(C) लुङ्

(D) लिट्

86. वैनतेय: इत्यत्र क: प्रत्यय: ?

(A) ण्य:

(B) क:

(C) ढक्

(D) ठक्

87. आश्वपतम् इत्यत्र क: प्रत्यय: ?

(A) अण्

(B) ण्य:

(C) क:

(D) यञ्

88. लुङादिषु केन सूत्रेण अजादीनां धातूनामाट् भवति ?

(A) लुङ्लङ्लृङक्ष्वडुदात्र: इत्यनेन

(B) आडजादीनाम् इत्यनेन

(C) आटश्च इत्यनेन

(D) इटोऽत् इत्यनेन

89. आशीर्लिङि 'भूयास्ताम्' इत्यस्य रूपस्य प्रक्रियायां सुट: सकारस्य लोप: केन सूत्रेण भवति ?

(A) स्को: संयोगाद्योरन्ते च इत्यनेन

(B) संयोगान्तस्य लोप: इत्यनेन

(C) लिङ: सलोपोऽनन्त्यस्य इत्यनेन

(D) तासस्त्योर्लोप: इत्यनेन

90. त्रिशब्दस्य त्रयादेश: कदा भवति ?

(A) आमिपरत:

(B) टापरत:

(C) ओस्परत:

(D) भ्याम् परत:

91. निसर्गदुर्बोधमबोधविक्लवं चरितं केषां भवति ?

(A) सेवकानाम्

(B) राज्ञाम्

(C) कवीनाम्

(D) देवानाम्

92. ''द्वीपादन्यस्मादपि मध्यादपि जलनिधेर्दिशोऽप्यन्तात् आनीय झटिति घटयति विधिराभिमुखम् अभिमुखीभूत:''

वाक्यमिदं कस्मिन् काव्ये विद्यते ?

(A) रत्नावलीनाटिकायाम्

(B) मृच्छकटिके

(C) रघुवंशमहाकाव्ये

(D) माघकाव्ये

93. ''उपपन्ना हि दारेषु प्रभुता सर्वतोमुखी'' शाकुन्तलनाटके इयमुक्तिर्कस्य ?

(A) शार्ङ्गरवस्य

(B) कण्वस्य

(C) शारद्वतस्य

(D) मारीचस्य

94. मृच्छकटिके चारुदत्तस्य पुत्रस्य नाम किम् ?

(A) चन्दनकः

(B) रोहितः

(C) रोहसेनः

(D) आर्यकः

95. ''हेम्नः संलक्ष्यते ह्यग्नौ विशुद्धिः श्यामिकापि वा'' सूक्तिरियं कस्मिन् काव्ये विद्यते ?

(A) रघुवंशमहाकाव्ये

(B) कुमारसम्भवमहाकाव्ये

(C) मेघदूते

(D) किरातार्जुनीयम्

96. दशरूपकमतानुसारं दृष्टनष्टस्य बीजस्य अन्वेषणं भवति

(A) मुखसन्धिः

(B) गर्भसन्धिः

(C) प्रतिमुखसन्धिः

(D) निर्वहणसन्धिः

97. दशरूपकानुसारेण – ''अल्पमात्रं समुद्दिष्टं बहुधा यद्विसर्पति ।। फलावसानं यच्चैव ......'' तत् किम् अभिधीयते ?

(A) बीजम्

(B) बिन्दुः

(C) पताका

(D) प्रकरी

98. महाभारतस्य पर्वसु __________ नास्ति ।

(A) शल्यपर्व

(B) द्रोणपर्व

(C) अश्वत्थामापर्व

(D) उद्योगपर्व

99. महाभारतस्य तृतीयं पर्व किमुच्यते ?

(A) उद्योगपर्व

(B) भीष्मपर्व

(C) द्रोणपर्व

(D) वनपर्व

100. अर्थशास्त्रम् इति ग्रन्थस्य प्रणेता कः ?

(A) याज्ञवल्क्यः

(B) कौटिल्यः

(C) मनुः

(D) विशाखदत्तः

ROUGH WORK